

odbor všeobecné správy
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV- 800-16/VS-2023

Praha 14. března 2023
Počet listů: 1

Žadatel:
XXX

Poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), jsou povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

Podle § 12 odst. 1 písm. b) zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů, je v působnosti Ministerstva vnitra agenda státního občanství České republiky.

Ministerstvo vnitra, odbor všeobecné správy (dále jen „Ministerstvo vnitra“) obdrželo od žadatele dne 13. 3. 2023 žádost o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Žadatel konkrétně žádá o tyto informace:

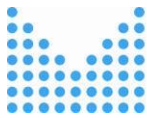
„1. Po narození v 1972 jsem automaticky získal československé občanství, avšak po rozdělení republiky mám občanství České, dle občanského průkazu. Otázka tedy zní, zda existuje záznam o změně mého občanství?“

2. Pokud takový záznam existuje, kde je tento záznam uložen a kde k dispozici k nahlédnutí?“

3. Pokud takový záznam neexistuje, znamená to tedy, že moje občanství je stále československé, tak jak je uvedeno mém rodném listě a v hlášení o narození dítěte, jenž je uloženo na matrice?“

Ministerstvo vnitra posoudilo podanou žádost o informace a dospělo k závěru, že žádosti je možné v obecné rovině vyhovět.

V souvislosti s rozdělením České a Slovenské Federativní Republiky byl s účinností od 1. 1. 1993 přijat zákon České národní rady č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky (dále jen „zákon č. 40/1993 Sb.“), který v § 1 odst. 1 stanovil, že: **„Fyzické osoby, které ke dni 31. prosince 1992 byly**

státními občany České republiky a zároveň státními občany České a Slovenské Federativní Republiky, jsou od 1. ledna 1993 státními občany České republiky.“

Pro vysvětlení je nutné uvést, že dne 27. 10. 1968 byl přijat Ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci. Tímto ústavním zákonem byla dosud jednotná Československá socialistická republika transformována na federaci, přičemž ke dni 1. 1. 1969 vznikly Česká socialistická republika a Slovenská socialistická republika, které byly součástí federace (ani jeden z členských států federace nicméně nedisponoval mezinárodně právní subjektivitou, tou disponovala pouze Československá socialistická republika jako taková).

Na základě dalších právních předpisů upravujících problematiku státního občanství mezi lety 1969 až 1992 platilo, že českoslovenští státní občané disponovali jak tzv. „federálním občanstvím“, tj. byli občany Československé socialistické republiky (později Československé federativní republiky, resp. České a Slovenské federativní republiky), tak tzv. „republikovým občanstvím“, tj. byli zároveň občany České socialistické republiky (později České republiky) nebo Slovenské socialistické republiky (později Slovenské republiky).

Právě „republikové občanství“ bylo následně v souvislosti s definitivním rozdělením České a Slovenské federativní republiky určujícím faktorem, podle kterého se z dosavadních československých státních občanů stali buď občané samostatné České republiky (vizte výše citované ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb.), nebo samostatné Slovenské republiky.

Ve vztahu k dotazům žadatele je tedy patrné, že ke změně jeho československého státního občanství na státní občanství České republiky došlo *ex lege* (tj. přímo ze zákona), aniž by existoval (resp. vůbec mohl existovat) záznam o takovéto změně. S ohledem na výše uvedené, tj. s ohledem na výše popsání dopady § 1 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb., resp. s ohledem na zánik československého státu jako subjektu mezinárodního práva k 31. 12. 1992, je přitom zcela vyloučeno trvání jeho československého státního občanství (tento institut zanikl společně s československým státem k 31. 12. 1992).

Doplňujeme, že zápisy v matriční knize, resp. podklady založené v tzv. sbírce listin, které vedou matriční úřady, nejsou dle současné právní úpravy doklady prokazujícími existenci státního občanství a nebyly jimi ani v době jejich vytvoření.

Mgr. et Mgr. Tomáš Bezděk
zástupce ředitele odboru